

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
“УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА”
Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

«19» грудня 2025 р.

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА В ГЕШТАЛЬТ-ПІДХОДІ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність:	053 Психологія
Освітньо-професійна (освітньо-наукова програма)	«Психологія»
Освітній рівень:	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	Вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

Івано-Франківськ

2025

РОЗРОБНИК:

канд. психол. н., доцент кафедри психології

Олег ЗАПУХЛЯК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри психології,

протокол № 5 від 18.12.2025 р.

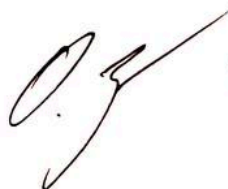
Завідувач кафедри

Олена ХАЛІК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Олег ЗАПУХЛЯК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол №5 від 19.12.2025 р.

е-mail	oleh.zapukhliak@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра психології, 316 ауд.
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/

ВСТУП

Анотація до дисципліни. Освітній компонент «Теорія та практика в гештальт-підході» спрямований на формування у здобувачів бакалаврського рівня системного уявлення про гештальт-підхід як сучасний напрям психологічної теорії та практики. Дисципліна розкриває філософські та методологічні засади гештальт-підходу, базові поняття (усвідомлення, контакт, межі контакту, фігура–фон, потреба, цикл контакту, саморегуляція), феноменологічний спосіб розуміння досвіду та принципи діалогічної взаємодії. Значна увага приділяється практичним навичкам первинного гештальт-інтерв'ювання, формуванню терапевтичної присутності, роботі з актуальним переживанням, тілесними та емоційними процесами, а також етичним засадам і межам застосування гештальт-інструментів у роботі психолога.

Метою курсу є формування в здобувачів цілісного розуміння теоретичних основ гештальт-підходу та опанування базових практичних інструментів для феноменологічного аналізу клієнтського досвіду, побудови терапевтичного контакту, підтримки усвідомлення й саморегуляції та застосування гештальт-методів у межах професійної компетентності психолога бакалаврського рівня.

Завдання курсу:

1. сформувати уявлення про гештальт-підхід, його методологічні принципи, ключові категорії та місце серед сучасних психотерапевтичних напрямів;
2. опанувати базові поняття теорії контакту та усвідомлення, навчитися аналізувати клієнтський досвід у логіці «фігура–фон» і циклу контакту;
3. сформувати первинні практичні навички гештальт-інтерв'ювання, діалогічної взаємодії, підтримки терапевтичної присутності та роботи з актуальним переживанням;
4. засвоїти етичні принципи, межі компетентності та правила безпечного застосування гештальт-інструментів у психологічній практиці.

У процесі вивчення дисципліни студент повинен знати:

- предмет, методологічні засади й базові принципи гештальт-підходу (феноменологічність, цілісність, «тут-і-тепер», діалогічність, відповідальність);
- ключові категорії гештальт-теорії: усвідомлення, контакт і межі контакту, фігура–фон, потреба, саморегуляція, цикл контакту, завершення/незавершеність гештальтів;

- типові порушення контакту та їх психологічний зміст (у навчальній логіці курсу): уникання контакту, злиття, ретрофлексія, проєкція, інтроєкція, дефлексія тощо;
- роль тілесних відчуттів, емоцій і мови у формуванні досвіду та їх значення для гештальт-роботи;
- базові формати гештальт-практики: індивідуальна робота, групова робота, вправи на усвідомлення, експеримент як метод;
- етичні засади взаємодії психолога з клієнтом у гештальт-підході, межі компетентності бакалавра, принципи безпеки та конфіденційності.

У процесі вивчення дисципліни студент повинен вміти:

- описувати психологічний досвід клієнта у феноменологічній логіці без передчасних інтерпретацій, розрізняючи факти, переживання та припущення;
- аналізувати ситуацію клієнта через концепти фігура–фон і циклу контакту, визначати актуальну потребу та можливі труднощі саморегуляції;
- встановлювати та підтримувати професійний контакт, використовувати навички активного слухання, уточнення, віддзеркалення й роботи з «мовою досвіду»;
- застосовувати базові гештальт-інструменти рівня психологічного консультування: вправи на усвідомлення, фокусування на тілесних відчуттях і емоціях, формулювання запитань «тут-і-тепер», прості експерименти з перевіркою їх доречності та безпечності;
- розпізнавати прояви порушень контакту та коректно працювати з ними в межах навчального формату, не виходячи за межі професійної компетентності;
- дотримуватися етичних стандартів, забезпечувати психологічну безпеку взаємодії, формулювати межі роботи, за потреби обґрунтовувати скерування до психотерапії або інших фахівців.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Теорія та практика в гештальт-підході» (шифри та зміст компетентностей вказано відповідно до ОПП «Психологія», введеної в дію ЗВО «Університет Короля Данила» «01» вересня 2023 року).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних
-------------------------------------	---------------------------------

	результатів навчання
ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів реального втручання) СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни). СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно по запиту. СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних засад і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання). ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначити зміст запиту до супервізії.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс		3
Семестр		6
Кількість кредитів ЄКТС		3
Аудиторні навчальні заняття	Денна форма	Заочна форма
Лекції	20	4
Семінари, практичні	22	4
Самостійна робота	48	82
Форма підсумкового контролю		Залік

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

МОДУЛЬ I

ФІЛОСОФСЬКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ГЕШТАЛЬТ-ПІДХОДУ

Тема 1. Філософські витоки гештальт-підходу: феноменологія, екзистенціалізм, холізм (2 год)

Феноменологія як підґрунтя опису досвіду без передчасних інтерпретацій: інтенціональність свідомості та «повернення до речей самих». Екзистенціалізм і поняття свободи, вибору та автентичності в розумінні людського буття. Холізм як принцип цілісності психіки та поведінки, відмова від редукціонізму. Гештальт-підхід як синтез філософських традицій у психологічній практиці.

Питання для самостійного вивчення. Ідеї феноменологічного опису в психології. Екзистенційний вимір відповідальності в роботі психолога. Принцип цілісності та його методологічні наслідки для аналізу випадку [3; 6; 7].

Тема 2. Гештальт як світогляд: цілісність, поле та контекст (2 год)

Гештальт як світоглядна парадигма: пріоритет цілісного досвіду над розкладенням на елементи. Поняття психологічного поля як сукупності умов, що організують переживання та поведінку. Контекст як визначальна умова формування смислу: роль ситуації, середовища, стосунків і культури. Людина як частина «організм–середовище» та наслідки такого бачення для психологічного аналізу.

Питання для самостійного вивчення. Відмінності редукціоністських і холістичних підходів у психології. Приклади «польових» пояснень поведінки. Контекстуальна чутливість психолога як професійна компетентність [3; 6; 7].

Тема 3. Гештальт як епістемологія: знання, досвід, інтерпретація (2 год)

Пізнання як процес організації досвіду і побудови смислу. Відмінність між первинним переживанням і вторинною інтерпретацією. Суб'єктивність як умова і межа пізнання у психології. Феноменологічна позиція як основа академічно коректного аналізу клієнтського матеріалу.

Питання для самостійного вивчення. Ризики теоретичних ярликів у практиці. Критерії обґрунтованості висновків у феноменологічному підході [3; 6; 7].

МОДУЛЬ II

КОНТАКТ У ПОЛІ ДОСВІДУ: ТЕОРІЯ ПОЛЯ, МЕЖІ, ТУТ-І-ЗАРАЗ, ДІАЛОГ

Тема 4. Теорія поля К. Левіна в гештальт-підході (2 год)

Психологічне поле як сукупність сил, що визначають поведінку. Вектори напруження та бар'єри як пояснювальні категорії. Інтеграція польового мислення у гештальт-підході: аналіз ситуації через взаємодію «особистість–середовище». Потенціал теорії поля для розуміння групових процесів.

Питання для самостійного вивчення. Життєвий простір та психологічні межі. Польовий аналіз вибору в ситуації конфлікту [3; 6; 7].

Тема 5. Онтологія контакту: межа між «Я» та «Іншим» (2 год)

Поняття межі контакту як місця зустрічі та розрізнення «Я» і «не-Я». Контакт як подія взаємодії в полі «організм–середовище» та його відмінність від комунікації як обміну інформацією. Зустріч «Я» та «Іншого» як онтологічна умова становлення суб'єктності. Порушення меж контакту та їх наслідки для психічного благополуччя й стосунків. Типові модифікації контакту як приклади труднощів взаємодії та саморегуляції індивіда: інтроєкція, проєкція, ретрофлексія, дефлексія, злиття. Їхні феноменологічні

прояви в мовленні, тілі та поведінці клієнта, а також принципи розпізнавання без передчасної інтерпретації.

Питання для самостійного вивчення. Межі контакту і психологічні кордони особистості. Види порушень контакту в повсякденному спілкуванні. Роль підтримки та безпеки у відновленні контакту. Феноменологічні маркери модифікацій контакту та приклади їх прояву в консультативній бесіді [2; 5; 7].

Тема 6. Принцип «тут-і-зараз» у гештальт-підході: феноменологічний аналіз часу (2 год)

«Тут-і-зараз» як спосіб доступу до переживання та актуальної потреби. Феноменологічний підхід до часу: теперішнє як вузол, у якому присутні сліди минулого та очікування майбутнього. Практичне значення фокусу на теперішньому для усвідомлення, саморегуляції та відповідальності. «Тут-і-зараз» як метод пізнання реальності й власного досвіду.

Питання для самостійного вивчення. Відмінність між згадуванням і повторним проживанням досвіду в теперішньому. Робота з тривою як феноменом майбутнього. Роль уваги та тілесної присутності у формуванні усвідомлення [2; 3; 7].

Тема 7. Діалог і зустріч у гештальт-підході. Відношення «Я–Ти» і «Я–Воно» (2 год)

Концепція діалогу М. Бубера як теоретична основа терапевтичної зустрічі. Відмінність Я–Ти від Я–Воно у контакті. Діалогічність як умова змін і формування нової реальності у стосунках. Позиція психолога: присутність, автентичність, емпатія, межі, ролі.

Питання для самостійного вивчення. Емпатія і злиття: відмінності та ризики. Діалогічні помилки у допоміжних професіях [1; 5; 7].

МОДУЛЬ III. ЕТИКА, ЗМІНИ ТА СУЧАСНІ КОНТЕКСТИ ГЕШТАЛЬТ-ПІДХОДУ

Тема 8. Свобода вибору і відповідальність у гештальт-підході (2 год)

Свобода як здатність вибору в межах поля можливостей і обмежень. Відповідальність як етичний принцип присвоєння авторства власних дій і переживань. Співвідношення свободи і обмежень у психологічному полі. Гештальт як практика екзистенційної етики в роботі психолога.

Питання для самостійного вивчення. Розмежування відповідальності й провини. Етичні межі впливу психолога у взаємодії [1; 3; 6].

Тема 9. Парадоксальна теорія змін у гештальт-підході (2 год)

Зміни як наслідок повного контакту з тим, що є. Прийняття як умова трансформації та розвиток через усвідомлення. Відмінність між самопримусом і самопідтримкою. Можливості застосування принципу в освіті та професійному розвитку.

Питання для самостійного вивчення. Ризики псевдоприйняття. Межі парадоксальних інтервенцій у практиці психолога [2; 3; 7].

Тема 10. Гештальт як світоглядна парадигма сучасної психології (2 год)

Місце гештальту серед основних напрямів психології і психотерапії. Відмінності від психоаналізу та когнітивного підходу у розумінні симптома і змін. Гештальт як інтегративна рамка і перспективи розвитку у XXI столітті. Межі компетентності у використанні гештальт-інструментів і вимоги до академічної доброчесності та доказовості.

Питання для самостійного вивчення. Інтеграція підходів у сучасній практиці: переваги і ризики. Межі компетентності та підстави для скерування клієнта [1; 6; 7].

Перелік тем практичних занять

Модуль I. ФІЛОСОФСЬКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ГЕШТАЛЬТ-ПІДХОДУ

Тема 1. Філософські витоки гештальт-підходу: феноменологія, екзистенціалізм, холізм (2 год)

Феноменологічна позиція в роботі психолога «опис перед поясненням». Екзистенційні категорії свободи, вибору, автентичності та їх психологічні наслідки. Холізм як принцип цілісності у розгляді випадку. Переклад філософських ідей у професійну мову психолога.

Завдання для самостійної роботи. Обрати один щоденний епізод взаємодії й скласти його опис у двох варіантах: феноменологічний опис і пояснювальний текст. Порівняти, які смисли і ризики з'являються в інтерпретаціях.

Тема 2. Гештальт як світогляд: цілісність, поле та контекст (2 год)

Робота з контекстом як базова компетентність психолога. Вправа «організм–середовище»: вирізнєння факторів підтримки і факторів напруги. Аналіз одного й того самого вчинку в різних контекстах.

Завдання для самостійної роботи. Описати два різні контексти однієї поведінки (навчання/робота/стосунки) і показати, як змінюється її смисл у логіці «поле–потреба–дія».

Тема 3. Гештальт як епістемологія: знання, досвід, інтерпретація (2 год)

Розмежування «спостерігаю» і «пояснюю». Навичка феноменологічного опису фрагмента консультативної бесіди. Формулювання гіпотез без ярликів та перевірка гіпотези уточнювальними запитаннями.

Завдання для самостійної роботи. Переписати 10 інтерпретаційних фраз у феноменологічний формат (без причин і діагнозів). Для 3 фраз додати по одному перевірочному запитанню.

МОДУЛЬ II

КОНТАКТ У ПОЛІ ДОСВІДУ: ТЕОРІЯ ПОЛЯ, МЕЖІ, ТУТ-І-ЗАРАЗ, ДІАЛОГ

Тема 4. Теорія поля К. Левіна в гештальт-підході (2 год)

Побудова «карти поля» для ситуації вибору: напруга, сили, бар'єри, ресурси. Поле як пояснення поведінки без редукції до рис характеру. Зв'язок польового аналізу з плануванням психологічної підтримки.

Завдання для самостійної роботи. Виконати аналіз сил поля для реальної ситуації (навчальної/професійної): 5 сил, що підтримують зміни, 5 сил, що стримують; запропонувати 3 кроки посилення підтримки і 3 кроки зниження бар'єрів.

Тема 5. Онтологія контакту: межа між «Я» та «Іншим» (2 год)

Виявлення межі контакту у мові та поведінці. Розрізнення контакту і комунікації. Типові модифікації контакту як навчальні приклади труднощів взаємодії та саморегуляції: інтроєкція, проєкція, ретрофлексія, дефлексія, злиття. Розпізнавання феноменологічних маркерів без передчасної інтерпретації.

Завдання для самостійної роботи. Для кожної модифікації контакту подати 3 феноменологічні маркери (мова/тіло/поведінка) і скласти по 2 уточнювальні запитання, які допомагають перевірити гіпотезу без діагностичних ярликів.

Тема 6. Принцип «тут-і-зараз» у гештальт-підході: феноменологічний аналіз часу (2 год)

Практика фокусування на актуальному досвіді: відчуття, емоція, потреба, дія. Відмінність між згадуванням і повторним проживанням. Робота з тривогою як феноменом майбутнього в теперішньому.

Завдання для самостійної роботи. Вести триденний міні-щоденник «тут-і-зараз» (ситуація → відчуття → емоція → потреба → дія). Наприкінці сформулювати 3 висновки про типові способи саморегуляції.

Тема 7. Діалог і зустріч у гештальт-підході. Відношення «Я–Ти» і «Я–Воно» (2 год)

Визначення моментів діалогічності й об'єктивації в розмові. Практика діалогічних реплік: присутність, автентичність, емпатія, межі, ролі. Переформулювання директивних або оцінних висловлювань у запрошення до контакту.

Завдання для самостійної роботи. Навести 10 прикладів реплік психолога у стилі «Я–Воно» і переформулювати їх у стиль «Я–Ти». Для трьох прикладів коротко пояснити, як зміниться якість контакту і відповідальність клієнта.

Тема 8. Феноменологічний аналіз кейсу в логіці «поле – контакт – усвідомлення» (2 год)

Концептуалізація випадку на рівні бакалавра: опис поля, місця напруги, подій на межі контакту, проявів «тут-і-зараз». Формулювання обережних гіпотез і визначення фокуса роботи (на що спрямовувати увагу).

Завдання для самостійної роботи. На основі короткого кейсу написати одну сторінку аналізу: поле, потреба, переривання контакту, ресурси; запропонувати 3 уточнювальні запитання і 2 мікротручання, що підтримують усвідомлення.

МОДУЛЬ III. ЕТИКА, ЗМІНИ ТА СУЧАСНІ КОНТЕКСТИ ГЕШТАЛЬТ-ПІДХОДУ

Тема 8. Свобода вибору і відповідальність у гештальт-підході (2 год)

Формування навички мовного оформлення відповідальності («я обираю», «я помічаю», «я беру на себе»). Розмежування відповідальності й провини. Визначення меж впливу психолога і клієнта в освітньому форматі.

Завдання для самостійної роботи. Переписати 10 фраз із позиції безсилля або звинувачення у форму відповідальності. Для трьох фраз додати, які обмеження поля треба врахувати.

Тема 9. Парадоксальна теорія змін у гештальт-підході (2 год)

Відмінність прийняття від пасивності. Практика самопідтримки замість самопримусу. Аналіз ситуацій, де «примус до зміни» посилює опір.

Завдання для самостійної роботи. Описати 2 приклади псевдоприйняття і 2 приклади прийняття як усвідомлення. Запропонувати 3 фрази самопідтримки для одного зі своїх типових труднощів.

Тема 10. Гештальт як світоглядна парадигма сучасної психології (2 год)

Порівняльний аналіз підходів на рівні бакалавра: що саме пояснює гештальт і де його межі. Вимоги доказовості та коректності застосування. Межі компетентності та критерії скерування.

Завдання для самостійної роботи. Скласти таблицю порівняння (гештальт/когнітивно-поведінковий підхід/психоаналітичний підхід) за 5 критеріями: фокус, роль терапевта, розуміння симптома, механізм змін, типові ризики. Окремо прописати 5 підстав для скерування клієнта до психотерапевта.

Зміст самостійної роботи здобувачів

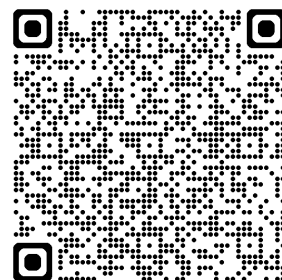
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	10	4
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	22	4
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	6	6
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	10	68

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

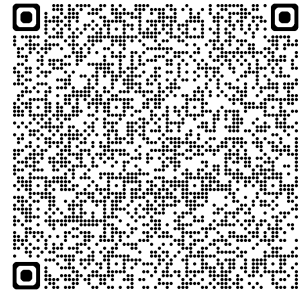
Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за

національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

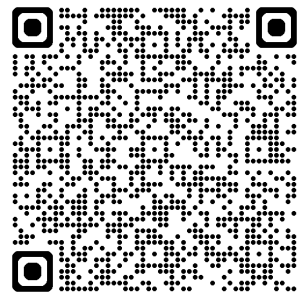
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

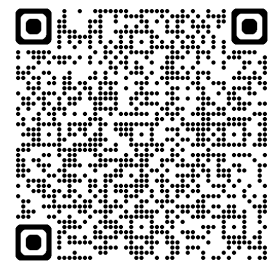
3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

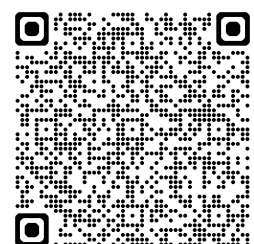
4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації

академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

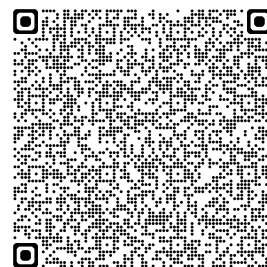
6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни студентам надається можливість перезарахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

№ п/п	Перелік онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перераховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)
1.	Платформа Udeemy GESTALT THERAPY: TOOLS for COUNSELLING & COACHING https://www.udemy.com/course/gestalt-psychotherapy/	Тема. Філософські витоки гештальт-підходу: феноменологія, екзистенціалізм, холізм Тема. Гештальт як світогляд: цілісність, поле та контекст Тема. Гештальт як епістемологія: знання, досвід, інтерпретація

	(сертифікат безкоштовно за умови написання мотиваційного листа і отримання підтвердження)	Тема. Принцип «тут-і-зараз» у гештальт-підході: феноменологічний аналіз часу Тема. Діалог і зустріч у гештальт-підході. Відношення «Я–Ти» і «Я–Воно»
--	---	---

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	бесіда-діалог аналітичний	усний контроль письмовий контроль
ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	бесіда-діалог; комп'ютерні і мультимедійні методи індуктивний;	усний контроль, самооцінювання
ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних засад і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).	порівняльний; проблемно-пошуковий мозковий штурм	самооцінювання, письмовий контроль
ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення)	синтетичний бесіда	усний контроль, самооцінювання

та за потреби визначити зміст запиту до супервізії.		
---	--	--

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

2 бали	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному
---------------	---

	рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять не значну частину навчального матеріалу;
3 бали	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
4 бали	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
5 балів	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в». До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі

студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (залік) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно зі **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Вавринів О.С. Основи психологічного консультування: навч. посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2020. 112 с.
2. Гештальт-терапія: методичні рекомендації для слухачів циклу спеціалізації за спеціальністю «Клінічна психологія» для осіб з вищою немедичною освітою, які працюють у сфері охорони здоров'я / уклад. О. Г. Шахова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. 31 с.
3. Маскельє І. Прагнути свого життя: гештальт-терапія сьогодні. Київ: Видавництво Ростислава Бурлаки, 2025. 208 с.
4. Оулдхем Д., Кі Т., Старак І.Я. Відвага жити. Київ: Видавництво Ростислава Бурлаки, 2024. 256 с.
5. Рубенфельд Ф. Цінності гештальт-терапії. Київ: Status, 2024, 92 с.
6. Основи психотерапії: навч. посібник для студентів, які навчаються на першому освітньому рівні (бакалавр), спеціальності 053 Психологія, Авторупорядник І. М. Чорна. Тернопіль, 2025. 186 с.
7. Юдін А. Гештальт-терапія: теорія, методологія, практика. Видавництво «Федорко», 2024. 362 с.

Додаткова література

8. Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій / авт. кол ; заг. ред. В. Г. Панок, І. І. Ткачук. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 144 с.

9. Основи гештальт-терапії: методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія / уклад.: М. Г. Кирилішина. Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2023. 26 с.

10. Франчесетті Дж., Керрі-Рід Е., Васкес Бандін К. Обсесивно-компульсивні переживання: перспектива гештальт-терапії. Київ: Видавництво Ростислава Бурлаки, 2025. 456 с.

11. Франчесетті Дж. Основи феноменологічно-гештальтистської психопатології: легкий вступ. Київ: Видавництво Ростислава Бурлаки, 2025. 192 с.
12. Brownell P. Handbook for Theory, Research, and Practice in Gestalt Therapy (2nd Edition). Cambridge Scholars Publishing. 2019, 459 с.
13. Skottun G., Krüger A. Gestalt Therapy Practice (The Gestalt Therapy Book Series). 1st Edition. Routledge, 2021. 316 p.
14. Dreitzel H. Peter. Human Interaction and Emotional Awareness in Gestalt Therapy (The Gestalt Therapy Book Series). 1st Edition. Routledge, 2021. 308 p.